

[Per Hækkerup.]

dret, således at tempoet her kommer til at følge tempoet i handelsrestriktionernes udvikling mellem de seks indbyrdes. Det betyder, at selv om de 2 markedsområder kommer til at udvikle sig ved siden af hinanden, bliver udviklingen parallel, og derigennem gør man det lettere muligt, når det senere — forhåbentlig inden der er gået alt for lang tid — lykkes at få de mere omfattende forhandlinger i gang, da at virkeliggøre en sammenslutning mellem de seks og de syv og de øvrige vesteuropæiske lande.

Vi må altså stadig fastholde det som hovedformålet med Danmarks indsats på disse områder at virke for oprettelsen af det store frihandelsområde, og vi har i overvejelserne af, hvilken holdning Danmark skulle indtage, fået indtryk af, at vore muligheder for at virke for dette hovedformål er bedst, såfremt vi er medlem af de syv.

Man har set antydet, at Danmark måske ville have bedre chancer for at kunne optræde som formidler, hvis vi stod uden for de 2 blokke, som man taler om. Jeg mener, at den aktivitet, der hidtil har været udfoldet fra regeringens side på dette felt, har vist os, at de muligheder for en sådan mæglervirksomhed, der fandtes, indtil videre var udtømt, når vi stod i vor isolerede stilling, og at vi derfor bedst vil have mulighed for at fremme de mere omfattende forhandlinger, hvis vi går ind som medlem af de syv. Jeg mener også at have forstået, at den opfattelse, at Danmark har størst chance for som medlem af de syv at virke for optagelsen af de mere omfattende frihandelsområdeforhandlinger, deles af betydende kredse inden for de seks, og det kan naturligvis kun føles dels som en betryggelse, dels som en bekræftelse på det rigtige i synspunktet.

Jeg har i oppositionspresen set en tendens til at udlægge det, at Danmark overvejer indlemmelse i de syv, som et bidrag til den økonomiske splittelse i Europa — som om altså regeringen ved det standpunkt, den har taget, og som den har fået regeringspartiernes tilslutning til, beforder en økonomisk splittelse i Europa. Jeg tror, dette er en forkert betragtningsmåde. Jeg tror, forholdet er det, at uanset hvorledes Danmark stillede sig, ville de andre lande, der deltager i forhandlingerne om de syv,

gå videre med projektet om et lille frihandelsområde, således at vi altså ikke ved at nægte at være med i forhandlingerne kunne forhindre, at det lille frihandelsområde blev dannet. Hvis det er situationen, så er altså forholdet det, at uanset om vi går ind i de syv eller ej, kommer vi til at stå over for som en kendsgerning den sammenslutning af de seks, der allerede eksisterer, og det lille frihandelsområde, som må formodes at blive besluttet i princippet på førstkommande mandag. Dermed er spørgsmålet for vort vedkommende forenklet derhen, at vi må tage stilling til, om Danmark skal placere sig i de seks, placere sig i de syv eller skal vælge at stå uden for begge de 2 markeds-sammenslutninger. Jeg skal ikke gentage den argumentation, jeg ved tidligere lejligheder har fremført for betænkelighederne ved en dansk tilslutning til de seks. Jeg vil kun gentage og understrege, at efter min opfattelse er betænkelighederne herved ikke alene af økonomisk karakter, men også af politisk karakter.

Derimod vil jeg gerne sige om den mulighed, at Danmark vælger at stå uden for de to store markedsdannelse, at det forekommer mig at være en lidt farlig holdning for os at indtage. Vi ville, som det lille land vi er, overordentlig let risikere at blive klemt imellem de to store markeder, hvoraf ingen vil føle behov for i udstrakt grad at tage hensyn til vore særlige interesser og ønsker. Og holder vi os uden for de to store markeder, risikerer vi at få en ringere indflydelse på forhandlingernes gang omkring det store frihandelsområde, end vi ville få, hvis vi var med i en markedsdannelse. Man må formode, at når den dag kommer, da de syv og de seks sætter sig til forhandlingsbordet for at få associeret deres to områder, vil et Danmark, der står udenfor, have meget ringe chancer for at komme til at deltage i disse forhandlinger, hvorimod vi som medlem af de syv har mulighed for at påvirke oplægget til sådanne forhandlinger om det store frihandelsområde.

Derfor mener jeg, at det både ud fra øjeblikkelige økonomiske og andre synspunkter og ud fra langtidsbetragtninger vil være det rigtigste, at vi ikke vælger en isoleret stilling, men at vi vælger en af de to foreliggende konkrete markedsmulig-